

28.02.2023

8-В клас

Вчитель: Андрєєва Ж.В.

УРІВНОВАЖЕНА ГАРМОНІЯ АРХІТЕКТУРИ та скульптури КЛАСИЦИЗМУ

Мета уроку

- Створити умови для знайомства учнів з характерними рисами архітектури класицизму і сформулювати уявлення про парадно-офіційну архітектуру Версаля;
- сприяти розвитку вміння самостійно вивчати матеріал, розвивати вміння аналізувати художній твір;
- виховувати культуру сприйняття творів мистецтва

У часи, коли майже вся Європа була охоплена піднесеним, динамічним і пишним мистецтвом бароко, у Франції розквітає новий стиль - класицизм, однією з найважливіших рис якого була опора на традиції Високого Відродження і звернення до античного мистецтва як до найвищого зразка.

Клод Перро. Лувр. Східний фасад

Людвіґі Каньопа. Арка Миру. Мілан

Класицизм

Класицизм (лат. *classicus* - зразковий) - художній напрям в мистецтві XVII-XVIII ст.

Виник у Франції. Сформувався під впливом Відродження і Бароко: Відродження - ідеал, а Бароко він протиставляється.

Пізній класицизм, що отримав назву ампір (поширився в 1-й третині XIX ст.), засвоює масштабність характерну для бароко і набуває рис парадності й пишності.

Головними законами архітектурної композиції стали:
строгість прямих ліній і геометрична правильність планів;
чіткий і спокійний ритм;
урівноваженість,
логічність планування,
виваженість пропорцій - загальна гармонія частин і цілого;
поєднання гладкої стіни з ордером і стриманим декором;
використання елементів античної архітектури: портиків, колонад,
статуй і рельєфів на площинах стін.

Версальський палац. Париж

Жюль Ардуен-Мансар, Шарль Лебрен, Антуан Кузевекс. Дзеркальна галерея Великого палацу. Версаль

Головна тема мистецтва класицизму - торжество суспільного начала і громадянського обов'язку над особистими порухами і почуттями.

Тема життя та побуту простого народу вважалася недостойною високого мистецтва, що панує серед витонченого придворного суспільства.

Творам цього стилю притаманні:

ясність і простота у вираженні змісту;

стриманість в емоціях і пристрастях, гідність і раціоналізм в діях героїв (прагнення діяти правильно);

неуклінне слідування визначеним зразкам (Античність);

ідеалізація - прагнення показати скоріше ідеал, ніж реально існуючу людину, втілюється людина ідеальна і зворні, і морально, і духовно. Навіть історичний персонаж не дуже схожий на свій реальний прототип.

прагнення показати не реальну природу, а «покращену»; таку якою вона мала би бути.

Архітектура

Найяскравіший слід Класицизм лишив в архітектурі. Найперші пам'ятки з'явилися у Франції. Далі він проник у Німеччину і Англію.

Митці орієнтувалися на кращі твори античної культури древніх греків і римлян, застосовувалася система античних ордерів. Будівлям притаманні: прості і строгі форми, прямі лінії, сувора симетрія, чітка відповідність частин за розміром і їх підпорядкованість загальному задуму композиції, стриманий декор, підпорядкований формі предмету, простота і благородність, практичність.

Особливості архітектури класицизму

Опора на кращі досягнення античності на традиції високого Відродження:

- широко застосовуються античні ордери і орнаментика,
- творчо запозичуються форми, композиції в зразків мистецтва античності.
- Практичність и доцільність.
- Логічність планування і ясність форм, прямі лінії.
- Строга симетрія, гармонія пропорцій.

Палацово-парковий ансамбль Версаль

Резиденція французьких королів, що поєднала стилі бароко і класицизм.

Король Франції Людовик XIV задумав створити справжнє диво світу: на місці лісів з'явився палац і парк з численними алеями, фонтанами, скульптурами, каналами, альтанками. У створенні Версаль брали участь зодчі Луї Лево, Андре Ленотр, Ж.-А. Мансар.

Онлайн-екскурсія по Версалю

В Україні стиль класицизму яскраво виявився в архітектурі різних типів будівель. Художня мова цього стилю, на відміну, наприклад, від бароко, була універсальною. Її можна було використовувати, споруджуючи не тільки урочисті палаци, а й житло містян та громадські будівлі. Цивільні споруди зводилися з урахуванням їхнього призначення - це були будинки губернського правління, Дворянського зібрання, лікарні, пошти, банки, театри, торгові будівлі (гостині двори, ринки, ярмаркові комплекси, контрактові будинки тощо).

Чарльз Камерон. Палац Кирила Розумовського. Батурин

Вільям Гесте, Андрій Меленський. Контрактовий будинок. Київ

Характерною рисою пластичного мистецтва доби класицизму була орієнтація на традиції античності, однак лише у зовнішніх формах. Чимало скульптурних творів зображувало міфологічних персонажів, але в них відсутні дух патетики й глибокий психологізм, притаманні античному мистецтву. Поширеними видами скульптури були статуї, рельєфи, скульптурні портрети та публічні пам'ятники, які ідеалізували військову доблесть і мудрість державних діячів.

Бертель Торвальдсон.
Пам'ятник Шиллеру у Штуттгарті

Найвідомішими майстрами доби класицизму в скульптурі були Антоніо Канова, Іван Мартос, Бертель Торвальдсен, Піо Феді.

Бертель
Торвальдсен.
пам'ятник М.
Копернику у
Варшаві

Піо Феді.
Алегорична
скульптура
“Вільна
поезія”

Торвальдсон.
Хрестильна
купіль.

А. Канова. Каяття
Марії Магдалини

«Амур і Психея» - назва двох скульптурних груп венеціанського скульптора Антоніо Канови, що зображує Амура і Психею. Вони ілюструють сцени відомого твору Апулея «Метаморфози, або Золотий осел».

Психея, розбуджена поцілунком Амура. Допитлива Психея, яка принесла з царства мертвих амфориск (маленька амфора) за наказом Венери, відкрила його попри заборону це робити. І була покарана за це сном. Скульптура - гімн торжества кохання над смертю.

Іван Мартос. Пам'ятник герцогу Арману де Рішельє (дюку) в Одесі

Бронзова скульптура присвячена першому одеському градоначальникові дюку герцогу де Рішельє. Перший пам'ятник в Одесі. Монумент у стилі класицизму, являє собою поставлену на п'єдестал бронзову статую Рішельє в римській тозі з сувоєм у руці й трьома латунними горельєфами, що символізують землеробство, торгівлю і правосуддя.

Гартман Вітвер. "Фонтан з фігурою Діани". Львів

Скульптури на фонтанах, виконані з вапняку, були алегоріями Землі (Діана і Адоніс) та води (Нептун і Амфітрита). Діана - в римській міфології богиня Місяця, опікунка народжень і мисливства.

ПРАКТИЧНЕ ЗАВДАННЯ

Створіть графічні начерки будівель вашої місцевості, у яких ви виявили ознаки стилю класицизм.

Криворізький театр драми та музичної комедії імені Т. Г. Шевченко

Музичне училище

Човникова станція

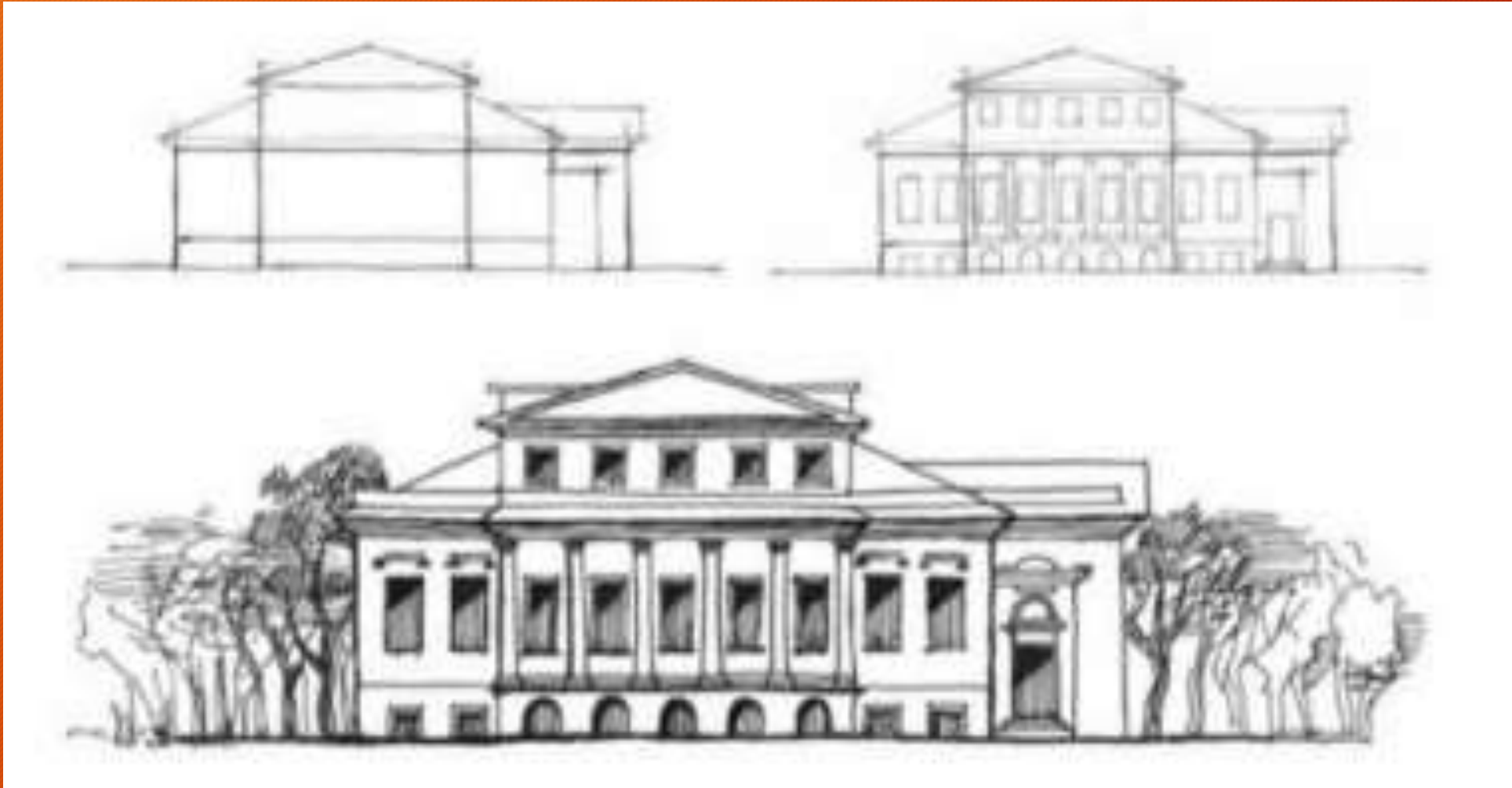

Головпоштамп

ПРАКТИЧНЕ ЗАВДАННЯ

Техніка - олівець або акварель.

Зворотний зв'язок

Human

zhannaandreeva95@ukr.net